

UDENRIGSMINISTERIET

21.maj 2012

Besvarelse af FOU(alm.
del)spørgsmål nr. 231 af 24.
april 2012 til
Udenrigsministeren stillet af
Marie Krarup (DF)

Spørgsmål nr. 231:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke overvejelser og drøftelser med andre landemagter har haft af muligheden for at indrette skibe til retsforfølgelse og straf af pirater på baggrund af det faktum, at juraen på et skib følger flaget, så man f.eks. kan dømme efter dansk lov på et dansk skib?”

Svar:

Det er en vanskelig opgave at sikre retsforfølgning af formodede pirater. Det er derfor også et spørgsmål, der gennem længere tid har været indgående drøftet blandt de mange lande, der deltager aktivt i de internationale bestræbelser på at sætte ind over for pirateri.

FN's særlige rådgiver for juridiske emner i relation til pirateri ud for Somalias kyst, Jacques Lang, afgav i januar 2011 en rapport til FN's Sikkerhedsråd med gennemgang af en række forslag til, hvorledes det bedst sikres, at formodede pirater bliver dømt. Blandt de midler, der behandles i rapporten er etablering af en international domstolsmekanisme. Jacques Langs rapport har efterfølgende været behandlet både i Sikkerhedsrådet og i den juridiske arbejdsgruppe under den internationale kontaktgruppe for pirateri ud for Somalias kyst, som Danmark er formand for.

Der har indtil videre været bred international enighed om, at den mest effektive måde at sikre retsforfølgning af pirater på, fortsat er at retsforfølge ved eksisterende nationale domstole i regionen samtidig med, at der ydes støtte til kapacitetsopbygning i disse lande. Det hænger først og fremmest sammen med, at etablering af internationale domstolsmekanismer erfaringsmæssigt tager meget lang tid og lægger beslag på meget omfattende ressourcer, og derfor ikke er en særlig praktisk løsning på den akutte udfordring, som pirateri udgør. Dette er i

øvrigt ligeledes den tilgang, som Sikkerhedsrådet altovervejende baserer sig på i sin seneste resolution om indsatsen (Sikkerhedsrådsresolution nr. 2015 af 24. oktober 2011).

Med hensyn til den del af spørgsmålet, der vedrører afsoning og fængselskapacitet, skal jeg bemærke følgende:

Der arbejdes allerede målrettet på at skaffe øget fængselskapacitet i Somalia i samarbejde med FN, og der er opnået gode fremskridt på dette område.

Det har således været muligt for nylig at sikre overførslen af de første dømte somaliske pirater fra Seychellerne til et fængsel i Somaliland. Denne overførsel markerer et stort fremskridt i de internationale bestræbelser på at løse problemet med manglende fængselskapacitet hos de lande, der påtager sig at retsforfølge.

Muligheden for at indrette et skib på åbent hav med fængselspladser har kort været drøftet i den internationale juridiske arbejdsgruppe, hvor det dog hurtigt stod klart, at dette ville rejse en lang række spørgsmål, ikke alene af praktisk og sikkerhedsmæssig art, men også af juridisk karakter. Det vurderes derfor at være den mest praktiske løsning at gå videre ad det spor, der består i - sammen med andre lande og FN - at opbygge den nødvendige fængselskapacitet i Somalia, hvor dømte somaliske pirater efterfølgende kan overføres til.

Hvad angår de danske jurisdiktionsregler har Justitsministeriet supplerende oplyst:

”Straffelovens §§ 6-9 indeholder de almindelige regler om dansk straffemyndighed (jurisdiktion) - dvs. reglerne om, hvilke straffesager der kan pådømmes ved danske domstole.

Efter straffelovens § 6, nr. 2 og nr. 3, om det såkaldte flagprincip omfatter dansk straffemyndighed bl.a. handlinger, som foretages på dansk fartøj, der befinder sig inden for et fremmed myndighedsområde (f.eks. en anden stats territorialfarvand), af en person, der hører til fartøjet eller som rejsende følger med dette. Dansk straffemyndighed omfatter desuden handlinger, der foretages på dansk fartøj, der befinder sig uden for et fremmed myndighedsområde (f.eks. på åbent hav).

Danske domstole har i visse tilfælde også kompetence til at pådømme handlinger, der eksempelvis foretages på et udenlandsk fartøj. De nærmere regler om straffemyndighed i forhold til handlinger begået uden for dansk territorium (og fartøj) følger af straffelovens §§ 7-8 a. Reglerne giver bl.a. domstolene kompetence til under visse nærmere betingelser at pådømme handlinger begået over for danske besætningsmedlemmer eller personer, der befinder sig om bord på et fremmed skib, hvis handlingen også er strafbar efter flagstatens lovgivning (kravet om såkaldt dobbelt strafbarhed).”